

V svojem nadaljnjem govoru je opozarjal senatorje na veliko škodo, ki so jo trpele posamezne države, ki so se spustile v kulturni boj. Tu se je obširno bavil z borbo železnega kanclerja Bismarcka proti katoliški Cerkvi v Nemčiji ter je naglasil, da je ta borba, ki je bila velika in težka, vrgla v ječo več kot deset škofov in nad 100 duhovnikov. Več ko sto cerkva je bilo zaprtih, zaprle so se šole in semenišča, gojilo pa se je pridobivanje duš, toda vse to ni nič koristilo in se je moral nazadnje ta železni kancler vendarle napotiti v Canosso (udati se).

Dr. Šverljuga je nato ponovno obsodil razne izjave, ki so jih podali posamezni govorniki v narodni spuščini in na drugih mestih proti škofom in proti katoliški duhovščini, s čimer so dajali samo našim sovražnikom v roke material za gonjo proti naši državi. »Ko imam pred očmi tako težak položaj, v katerem se nahajamo, se vprašujem,

če je bilo potrebno, modro in politično, pri tem položaju in v tem vzdušju razpustiti Prosvetni zvezi v Ljubljani in v Mariboru. To pomeni razpust vseh prosvetnih organizacij slovenskih katoličanov. Ali je v teh težkih časih na mestu in modro, da se z gotove strani spravi izven zakona cel verski red in da se mu ne nudi niti prilika za obrambo? Ali bo koristilo verskemu in duhovnemu miru, ko se baš v teh časih z dodatnim zakonom k agrarnemu zakonu ogroža cerkveno premoženje in s tem postavlja v vprašanje pomen zakona, ki je bil proglašen za definitivnega? Oni, ki so danes na državni upravi, naj dobro premislijo, kajti njihova odgovornost pred zgodovino in bodočimi pokolenji našega naroda je velika. Vsakdo, ki mu je na srcu korist te države in ki noče podpirati naših sovražnikov, naj skuša najti izhod iz tega mučnega in neznosnega cerkveno-političnega stanja.

V NAŠI DRŽAVI.

Senat Jugoslavije. Na seji senata 30. marca je imel govor zunanji minister dr. Jevtič, ki je izjavil, da je Mala antanta britanski razorožitveni načrt sprejela kot podlago za razgovor s težnjo, da s svoje strani doprinese vse, kar more, da bi se dosegel stvaren sporazum v razorožitvenem vprašanju in za organizacijo miru. Glede na pogajanja za ustanovitev direktorija štirih držav nad Evropo je navedel izjavo Male antante, ki pozdravlja vsak sporazum med državami, s katerim se prijateljsko urejujejo izključno njihovi interesi; priznati se morajo sporazumi v interesu tretjega; obžalovati je, da se je v ta pogajanja, ki so se vršila zadnje dni, vmešala ideja revizionistične politike, in oslabila čut zaupanja. Vlada Jugoslavije bo neprestano spremljala razvoj vseh važnih mednarodnih razgovorov ter bo pazila na to, da ostanejo narodni interesi in integriteta (celotnost) držav Male antante popolnoma zaščiteni.

Državni proračun je bil 30. marca sprejet tudi od senata in se bo izvajal.

Proračun dravske banovine v višini 120 milijonov dinarjev je potrdilo fin. ministrstvo in je stopil v veljavo s 1. aprilom.

==

V DRUGIH DRŽAVAH.

Diktatorske skomine Dollfusove avstrijske vlade. Obče prevladuje mnenje, da bo proglašil avstrijski kancler Dollfuss s pomočjo državotvorcev (kršč. socialcev in Heimwehra) diktaturo in se bo polastil vse oblasti v državi. Njegova akcija bi naj bila naperjena v prvi vrsti proti socialnim demokratom in hitlerjevcem. Vlada je tudi sklenila razpust oboroženega socialističnega »Schutzbund«¹, ki je bil razpuščen po vsej državi dne 31. marca. Dunajski socialistični župan Seitz, ki je ob enem

deželni glavar Dunaja, je pa razpustil Heimwehr.

Hitler in Cerkve. Hitler stalno izjavlja, da je katoličan ter hoče ostati katoličan. Ima pa v svoji stranki tudi takšne ljudi, ki so zagrizeni nasprotniki vsake vere, osebito še katoliške. V narodno-socialističnem programu so točke, ki so protikatoliškega in protiverskega značaja. Zato so nemški škofje narodno-socialistični pokret obsodili in odklonili. Hitler je želel spravo s katoliško Cerkvijo. Radi tega je na seji državnega zbora 23. marca izjavil, da vidi narodna vlada v obeh krščanskih veroizpovedih (katoliški in protestantovski) najvažnejša činitelja za ohranitev narodne kulture. Zato bo spoštovala vse pogodbe, ki so bile sklenjene med temi veroizpovedmi in med posameznimi nemškimi državami. Njune pravice se nedotakljive. Narodna vlada polaga tudi največjo važnost na prijateljske odnose s sv. Stolico (rimskim papežem) in se bo trudila, da jih še poglobi. Na ta zagotovila, ki jih je dal Hitler, so nemški škofje izjavili, da ne ukinjajo obsodbe versko-nravnih zmot, imajo pa zaupanje, da dosedanje prepovedi in svarila ne bodo več potrebna.

Obracun nemškega kanclerja Hitlerja z židi. V sporazumu z vlado je izdalo vodstvo narodno-socialistične stranke na nemški narod proglas, s katerim je odrejen s 1. aprilom splošen bojkot vseh nemških židov. Proglas je utemeljen s trditvijo, da so se pridružili židje komunistični akciji proti Nemčiji v inozemstvu ter da širijo neresnične vesti, ki bi zamogle Nemčiji hudo škodovati. Bojkotni pokret je prišel v soboto dne 1. aprila in bo trajal do preklica od strani vodstva stranke. Do bojkota pa ni došlo dne 1. aprila, ampak že nekaj dni prej. Ni pa ostalo samo pri bojkotu, ampak je bil po raznih mestih v Nemčiji razbitih več židovskih trgovin, kavarn in drugih lokalov. Dne 1. aprila so morali židovski trgovci in podjetniki za dva meseca izplačati vse nežidovske nameščence in nato zapreti svoje poslovne prostore.

Vsakemu stanu pravico

Kraljevska banska uprava je z odlokom z dne 9. februarja t. l. ukazala, da se ima tudi od doma zaklane živine, katere meso je namenjeno za razprodajo, plačevati 3odstotni prometni davek. Z odlokom z dne 28. februarja t. l. pa je banska uprava na zahtevo mesarjev, združenih v mesarskih zadrugah, in na zahtevo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo znatno omejila pravice kmetov do klanja svoje živine in razprodaje mesa. Po novem odloku je dovoljen le zakol v sili. Vrhutega je dovoljeno klati doma samo izjemoma; ko ni mogoče rediti vse živine, se lahko 1 goved zakolje doma. Pa tudi kontrola po mesooglednikih in uradnih živinozdravnikih je poostrena. Ponujanje mesa od hiše do hiše je prepovedano. Zakol živine se mora javiti mesoogledniku ali pa živinozdravniku najmanj 8 dni pred zakolom.

Srezko načelstvo v Laškem je z odlokom z dne 13. marca določilo, v katerih občinah ima izvrševati nadzor nad klanjem uradni živinozdravnik in kje občinski mesooglednik. V občinah Dol in Jurklošter ter v nekaterih vaseh občine Loke izvršujejo mesoogledniki nadzor nad zakolom živine, v vseh preostalih občinah okraja pa uradna živinozdravnika v Laškem in Trbovljah.

Ugotoviti moramo, da kmet ni klat doma živine, dokler je bil v stanu, da jo po primerni ceni proda. Klanje na domu se je pričelo šele v letu 1931, najbolj pa lansko jesen, ko kmet živinorejec sploh ni našel kupca za svojo živino.

Odlok z dne 28. februarja, s katerim se omejuje klanje živine, je izdala banska uprava na opozorilo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki je opozorila bana na težko stanje mesarskega stanu. Priznati je, da prav posebno mali mesarji tudi občutijo težave sedanje krize. Nastane pa vprašanje, kje imamo kmetje svojo stanovsko organizacijo, ki bi opozarjala oblasti na težko stanje, v katerem se nahaja pretežna večina slovenskega malokmetijstva. Ker ljudje sedaj manj mesa porabijo, mesarji manj zaslužijo; dejstvo pa je, da imajo mesarji ugodnost od tega, ker je cena goveji živini tako nizka. — Kmetijski stan, ki tvori pretežno večino prebivalstva naše države, je pod hudim pritiskom krize. Dne 15. marca se je vršilo v Celju zborovanje celjskih trgovcev, na katerem je izjavil celjski trgovec Stermecki, da previsoka carinska zaščita poostreuje krizo našega kmeta. Kar proda, mora prodati napol zastonj, kar pa kupuje, mora drago plačevati. Kadar gre kmetu slabo, gre tudi trgovcu. Te besede naj si merodajni krogi dobro zapomnijo, kajti najboljša politika bo tista, ki bo ščitila kmeta, ki je steber države.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 8 Din.